Ч. 168 (14.065). Львів, пятниця 28. червня 1935. Pocztowa opłatę opłacono ryczałtem. РІК LVI.

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

## Окружне свято молоді в Станиславові.

29. і 30. червня відбудеться в Станиславові свято молоді. Уся Станиславівська земля, разом із нею Галич, Калуш, Товмач, Тисьмениця, Отинія, Надвірна, Солотвина, Богородчани, — громадянство, товариства й установи — візьмуть у цьому святі масову участь. Свято молоді має активізувати молодь цілої округи, звязати її з нашими змаганнями на ріжних ділянках українського життя, поставити їй перед очі низку завдань, до здійснення яких повинна ця молодь прагнути та дати її цілообраз нашої суспільної праці. Свято молоді має бути одночасно переглядом наших сил і перевіркою спроможностей, воно має підбадьорити молодь до дальшої праці та бути засобом поглиблення і поширення національної свідомости широких мас округи. Виділи читалень „Просвіти“, кружків „Р. Ш.“, кружків „Союзу Українок“, Кооператив, кружків „С. Господаря“, „Соколів“, „Українського Спортового Союзу“, „Каменярів“ на терені цілої округи — організуйте своїх членів до масової, корпоративної участи у Святі молоді.

Хай між учасниками цього свята не бракне ні одного свідомого українця.

Старі й молоді, жінки і мужчини, дівчата і хлопці — всі у великий для нас день Свята молоді станьте в ряди зорганізованого українського громадянства!

Купуйте вже відзнаки за Свято молоді, які є одночасно картою вступу на всі імпрези, влучені зі Святом молоді.

Молодь майбутне нації. Усі лицем до молоді! Усі на Свято молоді!

КОМІТЕТ ОКУЖНОГО СВЯТА МОЛОДІ
В СТАНИСЛАВОВІ.

## Тайні переговори між Францією і Німеччиною.

**Заява прем. Ляваля про закордонну політику.**

ПАРИЖ, 27. 6. ПАТ. На спільнім засіданні сенатських комісій закордонних справ і маринарки прем. Ляваль і міністер маринарки Пієтрі давали вияснення у справі британсько-німецького порозуміння і головних напрямних французької закорд. політики. Експозе обох міністрів тягнулися дві години. По засіданні оголошено такий комунікат: Мін. Пієтрі поінформував комісію про приязні завваги, які переслала Франція В. Британії у справі двостороннього німецько-британського морського порозуміння. Франція задержить у цих справах свободу акції, щоб могла устійнити і виконати морську програму в найближчих роках тому, що цей договір нарушив всі давніші морські договори і загрожує Франції. Одначе Франція не перерве своїх розмов з В. Британією та іншими державами.

Опісля члени обох комісій ставили питання у справах: французько-большевицького договору, італійсько-абісинського конфлікту і розмови мін. Ляваля з прем. Ґерінґом у Кракові. Оба міністри Ляваль і Пієтрі давали тільки деякі виясненння кажучи, що тайні дипльоматичні переговори ще не закінчені.

Загальне становище Франції в цих справах таке: Уряд є прихильником богатосторонних договорів, які охоплюють цілість переговорів між державами у справі організації миру в Европі. Ліга Націй є для Франції необхідними рямцями для такої організації миру, яку устійнили: договір у Римі з 7. січня ц. р., британсько-французька заява з 3. лютого ц. р. і порозуміння в Стрезі з початком квітня ц. р.

Відповідавчи на критику, буцімто між договором у Льокарно і французько-большевицьким договором істнує суперечність, мін. Ляваль заявив, що ця критика безосновна. Французький уряд погоджується зовсім у цій справі з британським та італійським урядом. У справі незалежности і непорушности Австрії та наддунайського пакту мін. Ляваль заявив, що Франція придержується тісної співпраці усіх зацікавлених держав на випадок, якби незалежність Австрії була нарушена. Згадуючи про промову канц. Гітлера 25. травня ц. р. мін. Ляваль додав, що істнує далі можливість порозуміння між Францією та Німеччиною. Одначе уряд Франції стоїть на становищі обовязку супроти загального миру та відбудови Европи.

## Протилетунська оборона в Німеччині.

БЕРЛІН, 27. 6. ПАТ. Один з найважніших законів, які приняв вчора кабінет Німеччини, є закон про протилетунську охорону. Закон постановляє, що охорона перед летунськими нападами належить до обовязків Німеччини і входить до аґенд міністерства летунства. Закон каже, що закордонні громадяни і ті, які не мають ніякого громадянства, але постійно мешкають у Німеччині, обовязані до всіх тих чинитьб, що німецькі громадяни, одначе ця постанова торкається тільки тих чужинців, які мають нерухомости у Німеччині і міжнародні договори не суперечать цьому законові.

## Сензаційний декрет Сталіна.

**Ліквідація невигідних орґанізацій.**

МОСКВА, 27. 6. ПАТ. Вчора пізним вечором оголосили сензаційний декрет про ліквідацію колишніх каторжан і політичних засланців. Офіційний комунікат каже, що ліквідацію орґанізації рішила центральна рада орґанізації на основі рішення загальних зборів. Як одну з головних причин ліквідації цієї орґанізації подає комунікат, що головною цілю орґанізації була взаїмна матеріяльна допомога, яку переймає на себе держава. Таким чином з поверхні большевицького життя зникає остання організація, яка берегла традиції передреволюційної боротьби. Одначе нема сумніву, що правдивою причиною ліквідації орґанізації каторжан і політичних засланців були ті самі мотиви, які довели недавно до розвязання товариста старих большевиків. Декрет підписав президент центрального комітету Калінін і секретар Акулов.

## Японія силою зломить бойкот.

ТОКІО, ПАТ. У нараді в цісаря взяли участь міністри війни і закордонних справ. По нараді оголосили таку заяву: 1) Закордонна політика Японії і військова акція в Китаю кермуються тими самими намірами. Японська армія має за завдання розбити в Китаю протияпонські чинники, які противляться співпраці обох держав; 2) між Манджуко і Китаєм слід створити здемілітаризовану смугу, щоб запевнити Манджу-ко спокій та вдержати цій державі мирові взаємини з Китаєм; 3) Японія не думає творити в Китаю другої незалежної держави на зразок Манджу-ко; 4) Необхідно, щоб нанкінський уряд зазначив свою щиру волю до миру. Вона необхідна, щоб запевнити приязну співпрацю Японії, Китаю і Манджу-ко. Цісарська приватна рада доручила міністрам війни і закордонних справ, щоб між обома цими міністерствами істнувала тісна співпраця.





## За думками Кирило-Методіївців.

**(Українська державна думка в Драгоманова*).**

„До глибини душі зворушений, дякую всім, хто згадав мене в час спомину 30-літньої моєї літературної праці. Гарячі привіти ваші тим більше мене пронизують, що вони для мене в великій мірі не ждані. Похвали ваші моїм змаганням занадто великі. Коли я претендую на щонебудь, то лишень на те, щоб проповідати і пробувати прикладом до політичної практики ті провідні думки, до котрих дійшли в 40-ві роки славні братчики Кирило-Методіївські і котрі лежали в основі українського народолюбства мого і товаришів в наші молоді часи, в 60-ті і 70-ті роки звісно, з одмінами, котрі принесла всесвітня наука і політика в новіші часи“.

Такими словами розпочав Михайло Драгоманів свою подяку за привіти в часі ювилею його 30-літньої праці, уладженого в грудні 1894 р. у Львові. У червні найближчого року закінчив у Софії життя цей апостол згідности слова й діла. Таким робом його вище наведене признання до провідних думок Кирило-Методіївців і переводження їх у практичній політиці є просто передсмертним. У писаннях і листуванні Драгоманова часто згадуються провідні думки Кирило-Методіївців. Про його захоплення провідними думками Кирило-Методіївців свідчить найкраще його вірш, единий в його літературній спадщині, „Поклик до братів славян“, написаний в Гайдельберзі в серпні 1871 р. на лад пісні „Гей, не дивуйтесь, добрії люди“. Словами пісні навіть почав Драгоманів свій вірш:

Гей, не дивуйтесь, добрії люди,
Що на Вкраїні повстало.
Що Україна по довгій дрімоті
Голову славну підняла.
Гей, українець просить не много:
**Волі для люду і мови.**
Но не лишае він до всей Руси
І к всім славянам любови.

Таких строф 15. В них закликував автор Московщину не думати про зневагу душі зєднаних із собою народів, поляків признати „руськее право на руськую землю і мову“, запевнюючи їх, що таким робом покладуть мітну основу „для власної волі“. далі йшли поклики до чехів, сербів і східніх словян. Цілості „Поклику“ Драгоманова відповідає і його закінчення:

Зберімося браття, в сімю рівноправну
І крикнем на братньому пиру:
„Ми хочем для себе й для цілого світу
Лиш волі. освіти і миру!“
Ой, мати Вкраїно, ой, Києв наш чесний,
Колиб довелось серед тебе
Те слово почути і вольнее знамя
Славянське підняти до неба!

*) Статтю містимо з приводу [illegible] М. Драгоманова

Як писав Драгоманів у 1878 р. до Володимира Навроцького, був він „готов на саму крайню опозицію і боротьбу", одначе за ідею, яку бачив ясно, бо з нього був політик-реаліст, що рахувався з кожночасними внутрішніми та зверхніми перепонами розвитку української справи. Одначе при всьому тому він був ворогом таких „чистих українських сепаратистів, — як писав до Навроцького, — які абсолютно нічого не роблять 10 годів і ждуть, що якось Аллах заведе їм Україну самостайню".

Що Драгоманів не був неприхильним утворенню української держави уже в 70 рр. XIX в., показують такі його слова з статті „Опізнаймося", надрукованої в 1 ч. „Друга" з 1877 р. у відповідь редакції „Правди". „Перед патріотами нашими дві дороги — або прямо вирватись укупі з своїм народом зпід держави російської, також австрійської і угорської: і я нічого не скажу проти тих, хто не язиком і не в чотирьох стінах, а ділом почне до того йти, — або користуватись усяким прогресивним ступнем тих держав і тих громад, з которими наш народ звязаний, особливо усякими інституціями і напрямками демократичними. Шановна редакція „Правди" не раз жахалась „сепаратизму" і „нельояльности", проти которих я... ex principio ніколи нічого не говорив".

У томуж часі він почав писати розвідку п. з. „Пропащий час", в якій бажав виказати докладно, чому уважав за пропащий час для України увесь час, який вона прожила під Московщиною-Росією. На жаль, Драгоманів написав тільки вступ до своєї розвідки, який видав Михайло Павлик у 1909 р. у Львові окремою відбиткою, в передмові до якої робив видавець із пропащости часу для українського народу до часу писання статті Драгоманова й після того під московським пануванням такий висновок: „Одно спасіння: вирватися з царства нашої пропащости, відділити й відгородити українську землю від Росії — якнайшвидше, за всяку ціну, поки ще час".

Драгоманів указував у вступі до задуманої розвідки, що плакати на старовину й бажати вернути її завжди даремне діло, але „оглядатися назад треба, щоби знати, через що тепер стало так гірко, щоб не помилитися знов, як колись помилялись. Українцям треба добре оглянутись назад і пригадати останні дві сотні і два десятки років після того, як козаки українські за приводом Богдана Хмельницького піддались під руку „царя восточного, московського", у 1654 році". І розглядаючи питання, що „українці виграли за останні двісті років, як пропадали наші старі „негідні" порядки, а заводились нові, московські і петербурзькі, буцім то европейські", Драгоманів дійшов до висновку, що „за ті часи, як Україна пристала до московського царства, з його самовольним царем, з кріпацтвом, живщого без науки, — то царська самоволя заїла вольности українські". На закінчення вступу подав Драгоманів такий свій погляд на Гетьманщину: „От через це усе після Хмельницького до самих часів Катерини ми бачимо, як замість того, щоб розростатись тому доброму, що було в козацьких українських порядках, воно топчеться царями, або схне, — а але поливається, розростається".

Одначе Драгоманів перейнявся не тільки провідними думками Кирило-Методіївців, але й прудонівським анархізмом, наконечна ціль якого повна воля (а не сваволя) особи. На його думку відносини між людьми повинні опиратись на добровільних умовах, заснованих на глибокому особистому переконанні та сповнюванні якнайсовісніше. Основна одиниця в Драгоманова це вільна, добре впорядкована громада, одначе не відокремлена від інших громад, а навпаки звязана з ними якнайтісніше в спілку вільних громад. Драгоманів бажав переміни централістичних держав, в яких жив наш нарід, на вільні, федеральні держави, які держалисяб доброю волею й інтересами самих народів. Такою вільною, вповні автономічною частиною вільної Росії й вільної Австро-Угорщини уявляв собі Драгоманів і Україну.

За те він не вірив, що галицькі українці щось виграють на випадок війни Австрії з Росією, бо виключував можливість відірвати від Росії українські землі по Дін і Кубань, або навіть по Дніпро. Таку думку висловив він між іншим у статті „Неполітична політика", виводячи ось-що: „Увесь „поділ Росії", який можна припустити, може обійтись на тому, що від Росії відірвуть Царство Польське (Конгресівку), Бесарабію та яку блидочку землі на Волині й Поділлю. Так тоді власне національність русинів заплатить кошти сего поділу, бо в Бесарабії подністрових українців віддадуть на румунізацію, а коли Царство Польське злучать з Галичиною і назвуть новий галицький край Королевством Польським, то поляки станугь там в такій більшості против русинів, що русинам буде ще важче встоюватись за себе ніж тепер. Блидочка Волині й Поділля не змінить пропорції".

За свого часу Драгоманів ніде не бачив „сили, грунту для політики державного відриву (сепаратизму) України від Росії", „окрім хіба частини польської шляхти". За найприродніших союзників українців у Росії він уважав усі недержавні народи й ті круги московського суспільства, які енергійно боролись із політично-адміністраційною централізацією й деспотизмом Росії, головно земства. До останніх привязував таку велику вагу, що в „Чудацьких думках про українську справу" писав ось-що: „Українські автономісти зроблять найрозумніше, коли рішуче звяжуть долю свою з долею земств на Україні і, значить, в усій Росії. В тій думці нема нічого нового, бо практично українолюбці, котрі щонебудь робили для освіти й добробуту нашого народу, де есть на Україні земські уряди (тобто на лівім боці Дніпра й у Новоросії), завше рахували на земство й получали від нього підмогу. Треба тілько поставити таку практику на грунт ясної і широкої теорії.

„Хто дав собі труд оглянути історію земських урядів у Росії за 25 років, той не може не вбачити одинаковости напрямків ліпших земств на Україні й у Великоросії. Напрямки ті демократизм і думка про децентралізацію, а також про натуральне групування повітів і губерній для практичних справ: економічних і просвітних, у країни, котрі відповідають натуральним поділам Росії географічно-етнографічним.

„Можна сказати, що політично-адміністративні ідеали російських земств, великоруських, як і українських, совпадають з програмою наших кирило-методіївських братчиків, звісно, без її занадто ідеального для теперішнього часу федерального американства".

Словом, Драгоманів, як сам писав до Павлика на початку лютого 1891 р., „багато потратив чорнила й нервів ради всяких федерацій, фратернізацій і т. д., поки не прийшов до виводу, що треба майже виключно занятись тим, щоб упорядкувати свій куток, звісно, ширючи в ньому думки й про фратернізації — а тоді „брати" сами прийдуть до нас стискувати нам руки, — а інакше вийде так, мов би то ми набиваємось на братство і всякі дурні нас же й одпихати будуть".

Маємо вповні вірогідне свідоцтво про те, що перед своєю смертю Драгоманів вірив у неминучість незалежної української держави. У переїзді через Львів до Києва задержавсь у Львові 29. квітня 1918 р. новоіменований тоді болгарський амбасадор д-р Іван Шишманов, зять Драгоманова. З приводу того подало „Діло" в ч. 99 статтейку „Болгарський амбасадор на Україну проф. Шишманов". Непідписаний її автор, Володимир Дорошенко, подав у статтейці зміст своєї розмови з широковідомим професором університету й колишнім болгарським міністром освіти. Хоч-не-хоч мусіла бути мова також про Драгоманова. Про останнього ось-що занотував автор у „Ділі": „Теплим словом згадує він (Шишманов) заслуги Драгоманова, який хоч і не брав безпосередньо участи в політичнім життю Болгарії, одначе в своїх викладах на університеті і приватних розмовах перестерігав болгар від тих помилок, які робили українці в часах гетьманщини. Тепер ці слова можна обернути навпаки; сучасна Україна не повинна повторяти помилок Болгарії, перед якими перестерігав їх саме український патріот Драгоманів.

„Згадував також д-р Шишманов, що Драгоманів ніколи не забував вказувати болгарським політикам на самостійність українського народу й відрубність його від московського та заповідав неминучість повстання української держави. Ці слова Драгоманова пригадав Шишманову цар Фердинанд, переглядаючи з ним перед відїздом його до Києва мапу України".

М. Возняк.

БАРБЕЙ Д' ОРЕВІЛІ 7)

# Поза партією віста.

Я зрозумів цю жінку значно пізніше. Всесильна її воля, яку відкрив я в ній, завдяки рефлексії, від коли досвід навчив мене, якто тіло стає подекуди відливом душі — та воля схвильовувала життя тієї жінки, втиснуте у спокійне річище буденщини, не більше ніж хвиля розколихує море, оперезане берегами. Якби до нашого норманського містечка, що заслугувало на назву англійського, не був приїхав той офіцир англійської піхоти — Каркоель заохочений товаришами, що можна там прожити за половину своєї військової платні, то та слабка і бліденька насмішниця, що її жартма звали Пані Паморозь, не взналаб ніколи, яку владну волю ховала вона у своїх грудях із розталого снігу, хоч з морального погляду усе сховзувалось із неї, як усе сховзується з найтвердішої підбігунової криги.

Що відчула вона, коли приїхав? Чи відразу зрозуміла вона, що для такої вдачі, як її — переживати щось глибоко, це значить хотіти? Чи своєю волею потягала вона за собою чоловіка, що поза картами, здавалось, нічого іншого не вмів любити? Як зуміла вона дійти до тої інтимности, повної небезпек, які на провінції так важко оминути?

Всі ті таємниці, що залишились таємницями на віки, викликали підозри багато пізніше, а при кінці 182. року ніхто і не передчував, що вони істнують. Автім у тому часі, в одному з найсупокійніших будинків нашого міста, де найважливішою справою кожного дня й кожної ночі були карти, за мовчазними віконницями та мусліновими вишиваними завісками вже віддавна мусів тягтися роман, для всіх неімовірний. Так, у цьому житті коректному, бездоганному, зрівноваженому, глумливому, до хоробливости холодному, де, здавалось, усе було справою розуму, а не серця — зародився роман.

У цьому часі був я в сальоні одного з моїх дядьків, бурмистра того самого міста, яке я вже описав вам як вороже всім пристрастям та пригодам. Там грали в карти. Вибачте, що проти доброго тону, говорю про себе, але тут мушу. Був я ще юнак, а проте завдяки винятковому вихованню я розумівся більше на пристрастях і людях, ніж інші у такому віці. Я менше скидався на тих непорадних школярів, що нічого не знають поза своїми книжками, ніж на тих цікавих молоденьких дівчат, що набирають освіти з підслухів під дверима і багато мріють про те, що почули.

Того вечора ціле місто збіглося до сальону мого дядька і як завжди — бо в цьому безсмертному світі мумії вставали з домовин тільки на те, щоб рухати картами — товариство поділялось на дві групи: на грачів і на дівчат, що не грали в карти. Ті дівчата — теж мумії, що одна за одною мусіли згодом спочити у катакомбах целібату, приваблювали мої голодні очі: їх личка сяли колірами прогайнованого життя, наче ті квітки, яких ніхто не вірве.

Зпоміж них може одна лиш панна Ермінія Стассевіль могла завдяки своєму багатству вірити у таке чудо як подружжя з кохання. Я ще був занадто молодий, чи може вже занадто дорослий, щоб зважитись поринути у тому рою дівчат, що переривали своє шепотіння раз-у-раз то голосно-щирим, то тихо-стриманим сміхом. Я горів від тої несміливости, що буває водночас жагою і мукою, і втік від неї до „бога шлему" — сів біля Каркоеля, якого щиро я обожав.

Між ним і мною не могло бути дружби, але в почуваннях панує своя таємнича єрархія. Буває іноді, що ще у нерозвинених молодих людей прокидаються симпатії без реальних даних, незрозумілі і які доказують, що молодь так само як нарід, хоч і віковий, а завсіди у дитячому віці — потребує провідника. Моїм провідником став Каркоель.

Він часто заходив до мого батька, теж великого грача, як усі в цьому товаристві. Він часто приставав до моїх гімнастичних вправ і вправ мого брата і проявляв неімовірну силу та гнучкість. Каркоель отак знехочу перестрибував, як Енгієнський князь ріку на 17 стіп завширшки. Вже це одне мало для нас, майбутніх вояків, непереможну приваду. Він мусів впливати на мою уяву з такою силою, як виняткові одиниці впливають на виняткових людей, бо людська пересічність це щит проти вищого впливу, наче вовняний мішок проти гарматної кулі. (Далі буде.)

# Похорон III-ої кляси.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 26. червня 1935.

Увесь напрямок уніфікації й централізації з вістрям протигалицьким (територіяльно) і протиукраїнським (національно) намічено, устійнено й поведено за часів „квітучої демократії" у відродженій Польщі. Пятиприкметникове голосування, і конвент сеніорів, і всесильна влада парляментарної аритметики, — все було в часах будови устрою Польщі на принципах однородної національно-польської держави, було в часі кольонізаційних і мовних законів, — досі обовязуючого. — в часах введення фактичного остракізму в ділянці державних та самоуправних посад і постепенного касування всіх давних автономічних прав Галичини. Справді: ніщо хіба так не могло зогидити українцям демократії, як досвід вартости демократії польської — на нашій шкурі. Знаємо, що тут можна стрінутись із замітом, що поняття і зміст демократії теж дуже простяжні і що годі називати демократією ті польські групи, які на ділі були і є репрезентантами реакції. Відповідь проста: мусимо рахуватися з тією польською демократією — правдивою чи фальшивою — яка є, а не з тією, яка повинна би бути. Ось нпр. треба рахуватися з фактом, що сьогодні одним із найпалкіших речників демократії в Польщі є проф. Стан. Стронський, який громи кидає на тих, що виборчою ординацією вбивають останні цвяхи у труну демократичного устрою: той сам посол Ст. Стронський рівно десять літ тому, як член „християнсько-народової" групи Дубановича, викладав (перед автором цих рядків) свою теорію, що всі українці повинні підтримувати в Польщі не демократичну ідею, а саме ідею абсолютистичної монархії, бо — мовляв — українцям далеко лекше булоб найти доступ до польського короля і переконати його та малий гурт прибічників, ніж кількасот польських послів, задивлених у партійні доктрини. Не можна відмовити льогіки такому розумованню, колиб знову не пригадалась практика останніх 9-ти літ — фактичної диктатури: той останній період чейже не достарчив нам багато доказів у користь єдиновластя. І тому сьогодні можна і без почуття злорадства, але й без почуття жалю бути присутнім на останній дії довгих, кількалітніх, похоронів польської державно-демократичної парляментарної системи.

Це похорон III-ої кляси: без ніякого врочистого настрою, без розпуки у сиріт і радости у спадкоємців, без зовнішніх церемоніяльних форм, що мають бодай у спомині свідків залишити той вагітний у наслідки момент. Старалася піднести похоронну клясу ППС. На дні 24—25. ц. м. мала — на поклик ППС — перекотитися по Польщі хвиля протестаційних страйків. Може й були одиниці, які в душі леліяли надію, що страйкуючі робітники не конче сидітимуть спокійно по хатах і схотять із власної пильности ще якось голосніше висловити своє обурення. „І надійде той час і повстане той люд і за своє право впімнеться" — під таким боєвим моттом „Роботнік" взивав до страйку та заповідав з емфазою: „Сьогодні страйкує Варшава і Лодзь!" Справді — це був добрий плян накинути урядові, щоби похорон останнього парляменту, формально зродженого з демократичних засад, відбувся згідно з програмою церемоніялу 1-ої кляси.

На жаль, спроба не вдалася. Правда, тут і там страйки таки відбулися. Страйкувала частина великих фабрик у Лодзі, частина копалень у Домбровському басейні, частина будівельних робітників у Варшаві, страйкуючих підприємств сталоб на довгий список. Але все це далеко не зробило враження масового протесту. Можливо, що гасло протесту проти нарушення виборчого права було надто мляве. Можливо, що помисл демонстративного страйку з приводу виборчої ординації був пробним бальоном для перевірки власних сил і що глядючи під таким кутом на ефект киненого поклику — лідери ППС мають підставу бути вдоволеними (вони впевняють, що є дуже вдоволені). Можливо, що дійсно ППС вдалося навязати звязок із робітничими масами і що ряди ППС більшають через те, що вертаються до них тепер усі ті, що відпали від них підчас різних санаційних диверсій в останніх роках. А все ж — вчорашній страйк, як демонстрація польських робітничих мас проти нової виборчої ординації — не вдався і на нікого не зробив враження. Бо і сірий громадянин і державний апарат довідується про масовий рух, про демонстрацію, про небезпеку заколоту, коли: 1) погано функціонує комунікація (залізниця, трамваї, автобуси, приватні шофери й візники, почта, телеграф і телефон), 2) коли не виходять часописи і 3) коли вмішується елемент сили й насильства. Коли з усіх тих можливостей сталось тільки те, що застрайкували друкарні варшавських **жидівських** газет (і то сіоністичний „Наш Пшегльонд" появився зовсім нормально), то ясно, що ані Варшава в найменшій мірі страйку не відчула, ані обєктивно не можна назвати того страйкового руху таким виявом робітничої громадсько-політичної свідомости, солідарности й боєвої здатности, — щоб він міг вплинути на пляни уряду і долю виборчої ординації.

Акція польської опозиції у найменшій мірі на долю виборчої ординації не вплинула і всі поголоски про евент. поважні зміни у II-му і III-му читанні закону — виявились виявом побожних бажань. Реферат співавтора ординації посла Подоського (ББ) був сухий і млявий, єдину маленьку зміну введено у користь польських професійних спілок (під натиском Морачевського, який врештою своїм осягом дуже невдоволений), крім Подоського і головного винуватця посла Цара ББ нікого навіть на трибуну не вислав і в дискусію не вдавався. Уряд вдоволився змогою механічно змайоризувати опозицію голосами ББ і може хіба похвалитися тільки тим єдиним моральним успіхом, що зумів справді втримати дисципліну у тому ріжношерстному товаристві, в якому на 227 голосуючих „за" проектом, ледви чи 5 відсотків було і є дійсно тим проектом вдоволених.

Ясно, що така „перемога" не може бути причиною тріюмфального устрою. Навпаки: серед урядових кол і серед санаційних послів настрій мінорний, ніхто не глядить на переведення нової **такої** виборчої ординацій як на щось більше, як лише експеримент, який може вдасться, але може й не вдасться! Ніхто не розуміє потреби такої виборчої ординації, бо аргумент збереження влади у руках нинішнього володіючого табору викликує контраргумент, що саме така ординація може потрясти режімом. Тут аж сама напрошується анальогія з останніми подіями в Югославії, де штудерна виборча ординація, побудована на принципі майоризації (назовні теж зберігано там вигляди широкого права виборця і „безпосереднього звязку кандидата з масами") — після „перемоги" урядових кандидатів — стала причиною упадку уряду та захитання цілої системи правління.

Була виголошена низка гарних опозиційних промов. Але й на цьому кінець. Ані саля засідань, ані варшавська вулиця, ані край ані самі посли не відчували, що ось кінчається остання дія польського демократичного парляментаризму, що ось ще день-два і кінець каденції, що ось поправді нема вже відвороту від експерименту, що подабає на скок у невідоме. Над новою виборчою ординацією висить той проклін браку авторитету, який нераз ще болюче дасть себе відчувати у Польщі, в якій не стало Пілсудського: не можна переконувати людей, що нова виборча ординація добра, бо її хотів маршал, — тому, що відомо, що ту ординацію зліпили вже поза маршалом і без нього. Не буде теж на новій ординації підпису Йосифа Пілсудського.

І тому нова виборча ординація не є боєвим ударом по демократії, не є грімким тріюмфальним окликом над трупом противника. Це тільки звичайна собі експериментальна „крячка", експериментальний кабінетовий „трік" для остаточного зломання опозиції. І тому цей похорон демократичного парляменту не приносить чести ані покійникові ані грабарям. ік.



# Українські поправки до проекту

## виборчої ординації до сойму і сенату.

На пленарному засіданні сойму в дні 26. червня ц. р. відбулось голосування над поправками до проектів виборчої ординації до сойму і сенату, що їх зголосили на засіданнях конституційної комісії поодинокі клюби. Оба українські члени конституційної комісії, посли д-р Біляк і С. Хруцький, зголосили іменем Української Парляментарної Репрезентації разом 27 поправок до виборчої ординації до сойму, та 11 поправок до виборчої ординації до сенату. Ті поправки були частинно характеру суто-політичного, частинно правничого і технічного.

Ідучи за чергою розділів законопроекту про виборчу ординацію до сойму першою з черги українською поправкою була поправка, що домагалася створити на українських землях три нові виборчі округи скількістю 6 мандатів, а саме, щоб у волинському воєвідстві створити нову виборчу округу з осідком у Володимирі (повіти володимирський і горохівський), на терені станиславівського воєвідства розділити дві виборчі округи на 3, а то на станиславівську округу (повіти станиславівський і товмацький), надвірнянську (повіти надвірнянський і косівський), та коломийську (повіти коломийський, городенський та снятинський), вкінці щоби сяніцька округа обіймала лише повіти сяніцький і ліський з вилученням коросненського повіту. Цю поправку мотивував пос. д-р Біляк спираючись на статистичних даних, на підставі яких виборчі округи в західній і центральній Польщі мають пересічно по 250 тисяч мешканців, коли тимчасом ковельська округа має 490.651 мешканців, луцька округа 413.057 мешканців, станиславівська 452.417, а коломийська 438.386 мешканців. На випадок переведення пропонованої поправки новоутворені округи мали би пересічно по 300.000 мешканців, так, що навіть і тоді булиб на 50 тисяч більші від західних округ. При голосуванні на повному соймі, ця поправка перепала. З українських поправок принято на конституційній комісії тільки поправки, які вводять також до окружних виборчих комісій мужів довіря, що їх визначили кандидати на послів; тим мужам довіря буде прислуговувати право присутности також при устійнюванні висліду голосування. Принято також поправки українських послів, які торкалися реклямаційних справ. Були це поправки технічного характеру.

До суто політичних поправок належать дві поправки: та, що домагалася счеркнути у ст. 16. законопроекту ту постанову, що членом виборчої комісії може бути лише виборець до сойму, який володіє польською мовою в слові і письмі, та поправка до ст. 44. законопроекту, котра домагалася, щоби у виборчих округах з мішаним населенням, члени окружного збору, які належать до будь якої національної меншини, а становлять бодай 1/6 частину членів збору, мали право в складі окружного збору творити виборчу колегію, на якої внесок можна би вписати на листу кандидатів 4 особи.

Перша з тих поправок мала на меті охоронити українських членів виборчих комісій перед евентуальними шиканами нібито з причини незнання польської мови. Друга поправка є в звязку з інституцією окружного збору, якого склад для українського населення некорисний і викликує побоювання, що українці не будуть мати 1/4 частини голосів збору, потрібної до встановлення власного кандидата.

Обі ті поправки при голосуванні перепали. За першою заявилися лише українці і соціялісти, за другою лише самі українці і одинокий польський посол, бувш. маршал сойму Ратай.

Дальші українські поправки торкалися головно окружного збору та системи голосування. Разом з опозиційними клюбами зголосили українські посли поправки, які мали на меті заступити інституцію окружного збору правом безпосереднього зголошування виборцями своїх кандидатів на послів, а то в такий сам спосіб, як це передбачує дотеперішня виборча ординація 1922. р. Саміж українські посли зголосили поправки, які домагалися, щоби громадські ради висилали до окружного збору по одному відпоручникові в громадах, які мають до 6 тисяч мешканців, по 2-х відпоручників в громадах, що мають від 6.001 до 10.000 мешканців, а по 3-х відпоручників у громадах, що мають понад 10.000 мешканців. Ця поправка мала на цілі забезпечити українським громадам, які нормально щодо скількости населення є багато більші від громад з польським населенням, більшу скількість відпоручників в

окружному зборі. Законопроект не передбачує, в який спосіб мають відбуватися вибори відпоручників у громадах і повітових радах, чи більшістю голосів чи пропорціональною системою. Тому, що українці не мають більшости у громадських і повітових радах, домагалися українські представники, щоби це голосування відбувалося на основі пропорціональної ситеми. Ця поправка, як і більшість інших українських поправок, перепала.

Урядовий законопроект вводить поруч з інституцією окружного збору ще одну цікаву новину, а саме постановляє у ст. 73. і 74. ординації виборчої до сойму, що послом може стати лише той кандидат, котрий дістане не менше як 10.000 голосів. Якщо ні один з кандидатів на послів не дістав бодай 10.000 голосів, міністер внутрішніх справ вакаже впродовж 3-х місяців нові вибори. Колиж один кандидат дістав понад 10.000 голосів і став послом, а другий потрібних 10.000 голосів не дістав, то другий мандат у виборчій окрузі остає необсаджений. По думці арт. 86. ординації доповнюючі вибори в округах, в котрих є обсаджений лише один мандат, відбудуться щойно тоді, коли склад сойму поменшиться більше ніж на 1/10 частину, себто бодай на 21 послів.

Посол д-р Ст. Біляк зголосив і мотивував від Українського Клюбу поправку, щоби доповняючі вибори були розписані впродовж 3-х місяців також на випадок, як що і другий кандидат не був вибраний з браку 10.000 голосів.

Ціла низка поправок, зголошених українськими членами конституційної комісії торкалася способу голосування, як напр., щоби виборці мали право голосувати лише на одного посла, а не на двох, та вкінці, щоби урядові картки до голосування були зладжені також українською мовою. І ці поправки стрінула доля загалу поправок.

Зазначити треба, що ці поправки були проповані на те, щоби бодай частинно злагіднити відемні сторінки законопроекту. Відкидаючи їх, соймова більшість задокументувала, що не хоче поступитися навіть у найскромніших подробицях у користь українських громадян-виборців. Це було також причиною, що Український Клюб заявився проти того одностороннього і шкідливого для нас законопроєкту.

# Комунікати Головної Старшини „Великого Лугу“.

### V. ПОПИС ЛУГОВИХ ВПРАВ.

У цій програмі вичислені всі вправи, що будуть виведені на майдані в Луговому Городі. Будуть виступати Луговики й Луговички, малі Луговики й Луговички будуть робити ті самі мішані вправи, що й Луговики та Луговички. Вправи поміщені в нашому підручнику на 1935/36 р. До вправ будуть Луги виступати формаціями сотень.

По мішаних вправах Луговиків і Луговичок наступить роздача нагород найкращим Лугам. Про ті нагороди повинен старатися кожний Луг, щоб її дістати, щоб цю нагороду привезти по Луговому святі до себе, до села і поставити в домівці Лугу на почеснім місці; коли буде це образ — повісити його на стіні, щоб усі громадяни села знали, що їх Луг їздив до Львова на свято і здобув нагороду. Нагороди ці будуть ріжні — перші, другі, треті й четверті. Окрема комісія буде рішати про те, яку нагороду якому Лугові дати. Про нагороди на Луговому святі повинні старатися всі Луги; але задля цього треба вже тепер приготовляти вправи, щоб було якнайбільше Луговиків і Луговичок на святі, щоб усі Луговики були в лугових одностроях, в Луговички в гарних народніх строях.

По роздачі нагород відбудеться дефіляда Лугів із нагородами; по тій дефіляді Луги, наскільки схотять, можуть їхати додому.

По короткій перерві будуть виведені ще три вправи на святі львівських Луговиків і Луговичок. Луговики з провінції оскільки схотять, можуть лишитися ще й на тих 3 останніх вправах на Луговому святі.

**Понеділок, 1. липня.**

Лугові змагання в легкій атлетиці.

Цю справу треба підготовити так:

Кожний Луговик чи Луговичка, якщо впишеться до легкоатлетичних змагань, мусить станути до тризмагу — до бігу на 100 м. або 1000 м., скоку в далечінь або у височінь і мета кулею чи диском.

Ті Луговики(чки), що не встигли приготовитися (не заправилися) до тризмагу, можуть ставати до поодиноких змагань у бігу, скоку чи мету. Кожний Луг повинен якнайчисленніше вписатися до тризмагу або поодиноких змагань.

Після змагань, поданих на вступі, треба, щоб Луговики й Луговички вечорами чи в неділі й у свята вправляли (тренували) біги, скоки, мети. Щодо метів, то замість кулі, можна кидати 5 кг. каменем, щоб кинути якнайдальше; щодо ратища, то можна витесати з дерева ратище чи спису і тим вправляти, щоб якнайдальше кинути. Щоб якнайскорше бігти й найвище або найдальше скочити чи кинути, треба вправляти, а не тільки думати собі, що от як я стану до самого бігу, то пережену якнайскорше, чи скочу чи кину. Старшина Лугу все вечорами по вправах нехай накаже такі вправи в легкій атлетиці пів чи годину і нехай усі вправляють. До самих змагань у Львові Луги нехай ставлять тільки 2—6 своїх Луговиків чи Луговичок, саме тих, що будуть найліпше бігати, скакати чи кидати. Вправи в легкій атлетиці можуть показувати в кожному селі ті, що служили при війську, бо при війську це вправляють (тренують) і роблять змагання. До самих змагань у Львові будуть ставати змагуни босо або в руханкових мештах, в руханкових штанцях, щоб було легко змагатися.

Луги приготовлять цю справу в цей спосіб, що виберуть найкращих змагунів і, коли всі інші Луговики зараз у неділю відїдуть додому, то Луг лишить своїх членів-змагунів; вони переночують у домівці львівського Лугу, а на другий день у понеділок ставатимуть до змагань. Змагання відбудуться в Луговому Городі; по змаганнях переможці дістануть нагороди-жетони.

Це ті всі вказівки, що ми мали їх дати до нашого ювилейного Лугового свята. Свято повинно бути величаве. Повинно зїхатися багато Лугів, щоб варта було побачити і свято і Луговий Город та оглянути Львів. Ті, що не стають до атлет. змагань, моглиб оглянути музеї, інституції і т. д., та відїхати щойно в понеділок вечір. Найкраще булоб, якщоб Луги з дальших околиць дійсно вибиралися до Львова на два дні.

### VI. ХАРЧІ.

Кожний Луговик і кожна Луговичка має взяти собі харчів на цілий час побуту у Львові. Ми пригадуємо це ще раз, бо з нашої дотеперішньої практики знаємо, що дуже часто приходять на площу Луговики й Луговички голодні, а пізніше просто слабнуть з голоду. Часто трапляється так, що Луговик возьме до Львова 50 сот. і думає, що маючи такі гроші, не потребує вже нічого брати з харчів. У Львові переконається, що за тих 50 сот. нічого не купить, бо тут усе дороге й при 50 сот. прийдеться весь час сидіти в голоді. Кожний Луговик і Луговичка повинен узяти зі собою досить хліба, масла, сира, варених яєць. Це найкращий харч на прогульці. Треба взяти всього з дому багато, щоб у Львові нічого не купувати. В Луговому Городі є криниця свіжої здорової води, вистане для всіх.

Остерігаємо Луговиків і Луговичок, щоб не купували у Львові по вулиці всяке морожене („льоди“), бо морожене на візках не добре трапляється, що люди затроюються і вмирають, головно, коли людина попоїсть мороженого змучена й зігріта. На площі буде свіжа й зимна вода з криниці; можна її все без страху за здоровля напитися.

### VII. ХТО МАЄ ПРИБУТИ НА ЛУГОВЕ СВЯТО?

На Лугове свято до Львова повинні прибути всі члени Лугу з ближчих повітів. Луговики в лугових одностроях, Луговички в народніх одягах. Коли в якому Лузі булиб Луговики, що не мають лугових одностроїв повинні також приїхати на свято; до вправ малиб вони ставати в вишиваних сорочках, підперезані крайками. Дальше на свято повинні прибути й не вправляючі члени; вони візьмуть участь у поході через місто. Мають вони зодягнутися в темний одяг, щоб відділ виглядав однородно. Невправляючі, на всякий випадок мають уміти добре машерувати.

### VIII. ФІРИ.

Ті Луги, що їдуть до Львова фірами, мають лишити фіри за рогачками. До міста йти пішки. В Луговому Городі на фіри нема місця.

### IX. НІЧЛІГИ.

Ті Луги, що вибираються до Львова раніше, так, що до Львова прибудуть перед досвітком, нехай повідомлять Старшину Великого Лугу, щоб можна було приготовити для них нічліг. Луговики будуть спати в Луговому Городі в шопах, а Луговички в нашій домівці при вул. Коперника ч. 5. Всі інші Луги, що прибудуть до Львова досвіта мають йти просто до Лугового Городу, де можуть відпочати, а навіть переспатися.

### X. КАСОВІ БОНИ НА ЛУГОВЕ СВЯТО.

Для вигоди тих Вп. Громадян міста Львова, що випадково моглиб опинитися в дні 30. червня без готівки, видаватимуть скарбники Лугу при вступі до Лугового Городу касові обони.

Бони виглядають так:

| КАСОВИЙ БОН ЛУГУ | КАСОВИЙ БОН ЛУГУ |
| --- | --- |
| на . . . . зол. . . . . гр. | на . . . . зол. . . , . гр. |
| Імя і прізвище . . . . . . | |
| Точна адреса . . . . . . . | |

Хто при касі покаже цей бон, дістане білет вступу на ціле свято. На обидвох боках треба підписатися читко й подати свою адресу.

Відрізок касового бону може залишитися в касі, коли вже хто дістане білет, але можна і затримати його при собі для зложення жертви при вписі в памяткову книгу. Тоді на цьому відрізку треба виповнити квоту, читко підписатися й подати точну адресу.

В днях 3—5. липня обійдуть курсори Лугу власників бонів і заінкасують у них готівку.

## Воєнний запал в Італії.

РИМ, ПАТ. „Джіорнале д'Італія“ обговорюючи висліди інспекційної подорожі секретаря фашистівської партії Стараче по головних хліборобських і промислових осередках Італії запевняє, що Стараче ствердив всюди воєнний запал серед усіх громадян. Суспільність преться взяти участь у великім національнім ділі і тому масово добровольці зголошуються до війська. Італійський уряд підготовляється до боротьби з вірою і великим ентузіязмом. Всі верстви італійського народу оживлені партіотичним духом.

——o——

## Італія погрожує війною.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Райтер повідомляє з Риму, що Італія висуває до Абісинії такі вимоги: 1) Абісинія запевнить італійським кольоністам спокійний побут; 2) Італія матиме право свобідного доступу до Абісинії, щоб будувати дороги, залізничі шляхи і школи; 3) Італія впливатиме на цивілізацію Абісинії.

Італійські урядові кола стверджують, що мін. Іден у розмовах з Мусоліні́ем не предложив ніяких пропозицій у справі поладнання конфлікту з Абісинією. Мін. Іден мав уповаження від свого уряду предложити Італії деякі пропозиції. Одначе по розмові з Мусоліні́ем переконався, що Італія не згодиться частинно поладнати оправу.

## Італійсько-абісинська комісія радить.

ГАҐА, ПАТ. В Газі зійшлася італійсько-абісинська мирова комісія на основі 5. статті італійсько-абісинського договору. Якщо комісія не узгіднить своїх поглядів до 25. липня ц. р., тоді призначать пятого члена комісії, який буде предсідником з вигрішним голосом. Хоч комісія працює тільки над розясненням суті італійсько-абісинського конфлікту зацікавлення її нарадами велике. Найкращим доказом цього зацікавлення приїзд американських, англійських, італійських і німецьких журналістів.

# Знеславлення історії нашої церкви.

**„Вінець“ целібатної реформи.**

III.

## МАНЕВР ЗІ СВ. ПИСЬМОМ.

Характеристична річ, як о. Мартинюк збудував своє доказове руштування. Він зачинає свою книжку своєю (тенденційною й односторонною) *метафізикою про стид* — значить: уже на вступі хоче заложити читачеві свої окуляри, щоб через них читав св. Письмо. Потім розглядає науку св. Письма, та поміж усіми його цитатами зі св. Письма в тих частинах книжки (стор. 1—72) *нема цитати* з листів ап. Павла до Тимотея і Тита, де він говорить про жінку й діти єпископа та діякона (для зрозуміння тексту завважуємо, що в апостольських часах єпископи були тим, чим нині є парохи: льокальними душпастирями).

О. Мартинюк навів ту цитату аж під кінець книжки (стор. 315—316) в розділі, що відповідає на закид проти целібату: „Апостоли були жонаті“. Так і видно, що автор взагалі не навів би тої цитати, якщоб не противники целібату. Замовчав би його, як замовчав ось це дуже важне місце: „Чи не маємо власти жінку, сестру водити, як й інші апостоли, брати Господні, і Кифа? Або один я і Варнава не маємо власти цього робити?“ (І. Кор. 9, 5—6).

Про дівство (целібат) говориться в св. Письмі *загально, до всіх вірних, ніколи спеціяльно до священиків*. Але слова І. Тим. 3, 2—12 і Тит. 1, 5—9 „муж одної жінки“ сказані *спеціяльно на адресу священиків* і то однаково на двох окремих місцях, з вичисленням ерархічних ступнів. Про апостолів ап. Павло тут не міг нічого говорити, бо їх число було раз на завсіди замкнене, отже які вони були, такі були, зрештою ап. Павло не старшував над апостолами.

Одначе на іншому місці (І. Кор. 9, 5—6) ап. Павло свідчить, що більшість апостолів навіть на місіях мала коло себе свої жінки. (Авжеж годі приняти пояснення деяких авторів, що ніби апостоли полишили свої жінки дома, а по місіях водилися з багатими панями, що їм послугували. Цеж була би соблазнь!).

Отже о. Мартинюк, якщоб підходив до своєї пробеми вповні льогічно та щиро, повинен був зачати свою книжку не своєю дешевенькою метафізикою, (яка також „заносить“ маніхеїзмом) і не сякими чи такими цитатами зі св. Письма, але цитатою „муж одної жінки“, *бо це виразно сказане про священиків*. Годі, щоб о. Мартинюк учив ап. Павла, як він розумів свої вискази про дівство у відношенні до священиків; це ап. Павло краще сам знав і певне мав на увазі, коли писав про єпископа і діякона, що вони, *як тип*, повинні бути „муж одної жінки“.

Замовчавши найкритичніше місце зі св. Письма, о. Мартинюк виганяє собі, як тільки хоче — свої власні вигадки довільно приписує св. Письму, як нпр. те, що апостоли „остали безженними, себто жонаті почали жити в повній повздержности, а безженні остали такими“ (70). На це ми мусимо щиро сказати, що це інтимні речі, й нічого про них не знаємо, ані ніхто з людей не може знати. Але цілком певно можемо усталити, як ап. Павло розумів свої слова „муж одної жінки“. Та про це небавом.

Виривати поодинокі речення зі св. Письма, підходити до них зі своєю метафізикою і зводити їх на її лад — це небезпечна метода, бо нею можна би доказати, що хто хоче. Так нпр. о. Мартинюк наводить цитату: „І кожний, хто покине або сестри або батька або матір *або жінку* або діти або поля або дім задля мого імени, в сотеро прийме і життя вічне наслідить“. (Мат. 19, 29). О. Мартинюк самовільно підкреслив тут слова *„або жінку“*, алеж так само можна самовільно підкреслити котренебудь з тих слів і можна би доказувати, що священики не повинні посідати ніякого майна, не повинні признаватися до своїх родичів, сестер, дітей, бо (йде за тим метафізичний арґумент) це стид признаватися до такого тілесного уродження, яке є „звіринним законом“, на лад звірини... Тільки трохи маніхеїзму підпустити до євангелія, а вже ціле євангеліє вивернене!

Або візьмім ось ці вискази ап. Павла: „Та проти прелюбодійства кожний нехай має свою жінку, а кожна нехай має свого мужа“ (І. Кор. 7, 2); „бо ліпше є женитися, ніж розпалюватися“ (тамже ст. 9). Підправте це своєю метафізикою, що загалом усі люди розпалюються, всі (крім незвичайно виняткових одиниць) є наражені на прелюбодійство, і вже вам вийде, що всі священики повинні бути жонаті і то завсіди (як жидівські рабіни): коли священикові умре одна жінка, мусить женитися вдруге.

Якжеж собі о. Мартинюк дає раду зі словами ап. Павла „муж одної жінки“? Така загаджена й крутом темна голова на все має раду: вонаж оперує своїми вигадками. Ось що пише наш фаховець від целібату: „Але відклик до цих слів св. Письма має таку саму силу, як і відклик до жонатих апостолів, бо наведені слова св. Павла є якраз одиноким місцем св. Письма, з якого ясно виходить, що вже за часів апостольських була наче сама собою зрозуміла практика, що єпископи, пресвитері і діякони мають заховувати повну здержність, хочби були жонатими“ (315). Доказ переводить автор ось як: „Апостоли, по свідоцтві традиції Церкви, були дуже уважні, щоби не положити на кого рук, що не давав запоруки, що буде жити повздержно“ (317). А „по мисли св. Павла не можна легко сподіватися, щоби той, хто в минулому свому життю повдовівши, шукав другого подружжа, був охочий і досить сильний *до повної повздержности*, яку по самозрозумілім (!) вже тоді звичаю мали зберігати ті, що принималися священичих свячень“. (317). Завважуємо, що це оригінальна інтерпретація нашого автора, невідома в богословській літературі. І ликує о. Мартинюк: „Отже і факт жонатих Апостолів і слова св. Письма „муж одної жінки“ доказують якраз противне (!) ніж те, чого бажалиб оборонці священичих подруж. Тому на ці і подібні „клясичні“ трудности, які противники обовязкового целібату піднosять зі св. Письма, можна коротко відповісти так, як відповів Ісус Христос садукеям, що женячку вписали аж до неба. Він сказав їм: Прельщаєтеся много, не відуще писанія ні сили Божія“ (Мат. 22, 23—30).

*Єремія Теольоґ.*

(Далі буде.)



# Економічний огляд.

**Українська хроніка**

### ДОЦІНЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ЗНАЧІННЯ ЛІТНИХ ВИЇЗДІВ І ТУРИСТИКИ ЗРОСТАЄ.

Більшаюче з кожним роком господарське наставлення починає теж (хоч дуже з прокволa) закріплювати і в нас правильне розуміння матеріяльних користей, що їх нам може дати тяга міського елементу до природи в літний відпочинковий час. В інших країнах услуги, звязані з туристикою, давним-давно оцінені як поважне джерело прибутків. Там туристика має своєрідний вплив навіть на господарську політику (в Швайцарії теж на валютову). Ми — не вважаючи на корисні здебільша умовини — досі були майже зовсім пасивні у тому так, що людина — навіть найбільш патріотична — не могла обійтись у горах без чужих услуг. І це тоді, коли з наших услуг повинні саме користати і чужі, бо це головний шлях збільшення нац. майна. Не зуміли використати атракції гір наші верховинці, не зуміла цього зробити й осіла в горах інтеліґенція. Ця пасивність — як зазначено вище — поволі минається і в останній час усе більше доказів зустрічаємо на те, що і в цьому напрямі дозріваємо. Та як воно ще далеко до повного розуміння того, що нам можуть дати літні виїзди міщухів і туристика під оглядом матеріяльним.

**Польська хроніка.**

### ВІДНОСИНИ З ДАНЦІҐОМ ЗІПСУВАЛИСЬ.

На чолі зовнішньо-господарських справ Польщі появилась нечайно валютово-девізова політика Данціґа. Недавно переведена девальвація гульдена — як відомо — стрінула прихильну оцінку в господарських колах Польщі. Повернена рівність у паритеті з польським золотим була інтерпретована як бажання Данціґа ще тісніше звязати себе з природним запіллям, яким є для нього Польща. В польській пресі зароїлось від статтей, у яких обговорювано господарські взаємини з „вільним містом“ і в тисячний раз викладано конечність для нього вростати в господарське життя Польщі до валютарної уніфікації включно. Але швидко після того прийшов дальший акт оборони гульдена. Данціґ завів девізові обмеження (реґляментацію). Це польські політичні і господарські кола зрозуміли знову, як бажання Данціґа відсепаруватись від господарства Польщі. Пішли докори за зломання паризької конвенції і варшавської умови. Трудності, що виросли з девізової реґляментації Данціґа, мусить Польща очевидно відчути, бо — не вважаючи на істнування Ґдині — все ще мусить вона користуватись торговельним і портовим апаратом Данціґа. Через те не дивно, що Польща вживає всіх заходів, з пресовою і радіовою акцією включно, щоби оборону гульдена спрямувати на менше для неї невигідні рейки.

### ДОЛЯРОВІ ПОЗИЧКИ ПІД ЗАСТАВ ПОЛІС.

Найвищий Суд видав присуд, у якому визначує курс перерахування долярів при обезпеченевих зобовязаннях, що повстали як зачети чи позички під застав — 5.40 зол. за 1 доляр.

### ДЕРЖАВА В ДЕРЖАВІ. — СПРАВА ПЛАТНОСТИ СОЦІЯЛЬНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ.

Велике обтяження господарського світу соціяльними обезпеченнями є одною із найбільше дискутованих і поборюваних справ. Нема майже одної торговельної чи промислової станиці, яка цього обтяження не відчувалаб і яка не малаб більших чи менших залеглостей. Про сплату тих залеглостей висказався вже закон, але досі нема виконавчого розпорядку до нього. Преса зазначує, що обезпеченеві інституції користають із платника, що тільки можуть. Система соц. обезпечень є одиноким виїмком, що не перейшов дефляційної операції. „Інституції суспільного обезпечень — пише „Ц. Газета Гандльова“ — творять немов державу в державі і часто є в яскравій суперечності з інтересами всього суспільства“.

### НОВИЙ КООПЕРАТИВНИЙ УСТРІЙ ЗБІЛЬШИВ ОБТЯЖЕННЯ КООПЕРАТИВ.

Під наголовком „Етатизація кооп. руху збільшила обтяження кооператив“ вказує „Варш. Дзєннік Народови“ на погіршення під тим оглядом ситуації, зазначуючи рівночасно на конечність зробити це темою ширшої дискусії. Для прикладу подає газета одну кооперативу, яка колись як „дика“ платила річно 342 зол. за ревізію, пізніше, як член познанського „Патронату“ 105 зол., а тепер визначено їй 669.50 зол. (тоді, коли 5 проц. дивіденди від уділів, яку кооператива вперше недавно виплатила, винесло 663.50 зол.). „В. Д. Н.“ вказує дальше на те, що звязання ставки за ревізію з оборотами є (на її думку) неслушне, бо при ріжних оборотах надзір вимагає здебільша ту саму працю, а потім кооперативи ріжного типу (споживчі, торговельні, кредитові, тощо) при рівних оборотах мають ріжні доходи брутто і нетто.

**Світова хроніка.**

### ЗРЕДУКОВАНІ КОДЕКСИ НАЙРИ. — ДОБРОВІЛЬНІСТЬ І ПРИМУСОВІ ЗАСОБИ.

Американська метода поборювання кризи — своєрідна плянова господарка — з сотнями реґляментаційних кодексів Найри, захиталась після відомого вже присуду Найв. Суду. Не тільки в Америці, але і в Европі почались застановляти над тим, яку форму матиме в дальшому американський експеримент, який вихід зі ситуації найде великий реформатор Америки, през. Рузвельт. Сенатор Льонґ, якого дехто вважає майбутнім Гітлером чи Муссолінім Америки, здобувся на поверх 15-годинну обструкційну промову, а проте не зумів перешкодити продовженню Найри на нових 9 місяців до 1. квітня 1936 р. Щоправда діяльність Найри сильно звужена, її кодекси значно зредуковано. Проте добровільність респектування також непризнаних Найв. Судом кодексів, що дотичать умовин праці і платень, надає цій діяльності велику актичність. Новостворений виділ промислової

співпраці має підтримувати підприємства, які добровільно пристосовуватимуть дальше у своїх підприємствах „зліквідовані кодекси“. Нема сумніву, що Рузвельт найде способи (напр. ригористичне примінювання протитрустових законів, уділювання публичних робіт, тощо), щоби число тих „добровольців“ відповідно збільшилось. Усе вказує на те, що през. Рузвельт не заміряє підлатись і шукає можливости продовжувати свій небуденний експеримент.

**СВІТОВИЙ ЗАПАС МОНЕТАРНОГО ЗОЛОТА.**

Найновіші підсумки мон. золота вказують на зріст його гльобальної суми в 1934 р. до 115.482 міл. зол. (в р. 1933 тільки 107.219). Коли йде про поодинокі держави, то „стан посідання“ його представляється в міліонах зол. ось-так: Зл. Д. П. Америки — 43.367, Франція — 28.686, Англія — 8.361, Еспанія — 3.904, СССР — 3.771, Швайцарія — 3.280, Бельгія — 3.102, Голяндія — 3.013, Італія — 2.728, Аргентина — 2.122, Японія — 2.068, Швеція — 838, Румунія — 553, ЧСР — 588, **Польща — 503**, Німеччина — 321, Австрія — 241, інші держави — 8.036. Як бачимо з того — то найбільше зосереджене золото в Зл. Д. П. Америки й у Франції.

В. Н-вич.

# Луговий город у Львові.

У минулому році писали часописи багато про те, що у Львові є другий український спортовий город — Луговий Город при вул. Вулецькій. Уладжено його в минулому році великим накладом праці і гроша. Не завадить згадати про Луговий Город при нагоді 10-ліття істнування Лугової Організації та Ювилейного Лугового Свята у Львові.

Майдан під Луговий Город — це власність манастиря оо. Василіян. Вони винаймили його Луговій Організації на 10 років. Минулого року впорядкували львівські луговики (-чки) один рівненький великий майдан; на ньому може стати до вправ більше як 1.000 вправляючих. Уладжено також 3 гарні природні степениці; на них є місце на лавках для 600 осіб. Довкола майдану є лавки та стоячі місця. Крім того підготовили члени львівського Лугу малий майдан на тренінґи, на відбиванки і кошиківки та обвели цілий город високою огорожею. Луговий Город положений найближче з усіх спортових городів від центру міста; від вулиці Леґіонів пішки усього 20 мінут дороги. Можна доїхати також трамваєм ч. 4. до вулиці Ісаковича, а від трамваю не більше 3 мінути ходу.

Луговий Город положений у дуже спокійній вулецькій дільниці, куди рідко їздять авта; рух тут невеликий так, що повітря чисте, порох ніколи туди не заходить.

Уже минулого року принаджував Луговий Город людей великою скількістю зелені, старих дерев та квітів, що їх львівські луговички засадили власними руками.

Та львівський Луг не спочав у праці, щоби Луговий Город зробити ще кращим. Передовсім засаджено в ньому около 3.000 дерев та корчів. Дерева найріжнородніші, що ростуть по наших лісах та городах. Із корчів засаджено багато бозу, ясміню, агресту, порічок і т. д.

Правда, всі ці дерева і корчі не розрослися ще цього року буйно, бо щойно посаджені, тому й виглядають покищо бідно, з кількома листками; але є надія, що на другий рік дерева вже розпустять свої віти. Та всежтаки 300 корчів рожі вже цвіте.

І в цьому році львівські луговики й луговички вложили близько 400 днів праці в уладження дальших майданів та гардероб. Зрівнано один новий майдан, величини 150 кв. м., призначений на ріжні руханкові та забавові прилади. Великі насипи та викопи землі поукладувано дерням. Цей новий майданчик також гарний, довкола обмережаний грядками з квітів.

Викінчено майдан під будинок із гардеробами, це знову частина з м високий, обложений зеленим дерном, а сам майданчик обмережаний грядочкою квітів. На цьому майдані вибудовано хату з 8 кімнатами, призначеними на мешкання господаря городу, буфет та 6 кімнат на гардероби для руховиків. Гардероби ще нескінчені, зе тому, що нема охочих луговиків до праці, але тому, що браку матеріялу, дощок, дерева на вікна, двері. Лугова організація находиться в такому прикрому матеріяльному положенні, що не може купити потрібного матеріялу. Викінчено в цьому році також гарний тенісовий корт. Корт викінчений, але з причини браку грошей, не має він ще сіток. Дальше уладжено ще два малі майданчики на танці.

В Луговому Городі нині повно зелені, квітів, запаху рож. Лугова організація в своє 10-ліття може похвалитися гарним національним дорібком у Львові — Луговим Городом.



## Сойм приняв проєкт виборчої ординації до сенату.

ВАРШАВА, 27. 6. ПАТ. Вчора пополудні йшла далі дискусія над проєктом виборчої ординації до сенату. Промовляли посли Смола, Фавстиняк, кажучи, що проєкт обмежує права широких верств населення і дає привілеї нечисленним ґрупам населення.

*Пос. Сергій Хруцький* зголосив в імени Українського Соймового Клюбу низку поправок до проєкту виборчої ординації до сенату. Цю заяву друкуємо на іншому місці.

В подрібній дискусії промовляли тільки опозиційні посли: Щерковський, Врчак, Зелінський, Міколайчик і *Гривнак* (укр. рад.), піддержуючи поправки до проєкту, які зголосили. Пос. Гривнак заявив, що проєкт кривдить український нарід і перекреслює національні гасла. Одначе український нарід буде вести далі боротьбу за свої гасла і народні права.

В голосуванні всі поправки опозиційних послів відкинули і проєкт виборчої ординації до сенату приняли в цілости в другім і третім читанні. Після того засідання перервали до четверга.

Нині в 4. год. пополудні відбудеться дискусія над проєктом виборчої ординації про вибір президента.

## Припинили транспорти японських військ.

МУКДЕН. ПАТ. Командант японської квантунської армії заявив, що після яп.-китайського порозуміння припинили транспорти японських військ до Тіен-Тсину, Пекіну і Чагару. На основі розпорядку японського міністра війни телефонічну лучбу між Тіен-Тсіном і Чан-Гей-Кваном, яку обняло японське військо, віддали китайській владі. Зате японські війська не покинуть стратеґічних пунктів тому, що ще не устійнили здемілітаризованої смуги.

## Франція має перевагу над німецькою фльотою.

ЛЬОНДОН. 27. 6. ПАТ. Міністер Льондондері заявив учора у своїй промові в палаті льордів, що теперішні морські сили Франції сягають половини сил британської фльоти. Британсько-німецький договір дає Франції постійну перевагу у 43 прц. над Німеччиною, якщо йде про воєнну маринарку. Міністер підкреслив, що в дискусії не видвигнули ніяких арґументів, які доказували б, що положення Франції або Італії на морі було би сильніше, якби не дійшло до британсько-німецького морського порозуміння.

—o—

## Горячкові зброєння Франції,

ПАРИЖ, 27. 6. ПАТ. Вчора радило 17. парляментарних комісій. Найбільше уваги прикладають до нарад фінансової комісії палати послів над кредитами на оборону Франції. Підчас нарад міністер війни Фабрі давав вияснення про діяльність німецького воєнного промислу. Парляментарний справоздавець Аваса обговорюючи внесок уряду у справі кредитів підкреслює, що ці кредити необхідні для безпеки держави. Мін. Фабрі запевняв членів комісії, що кредити призначать на вишкіл армії, фабрикацію модерної зброї і на оборону держави. По виясненнях міністра війни комісія приняла урядовий внесок у справі військових кредитів. По промові пос. Аршембо у справі додаткових видатків на оборону держави, комісія рішила вислухати ще вияснень міністра фінансів.

Комісія уповажнила пос. Штерна, щоб прихильно зреферував проєкт з уповажненнями для уряду робити видатки на воєнну маринарку. На засіданні летунської комісії по виголошенні відповідних рефератів приняли урядовий проєкт у справі протилетунської оборони. Комісія залишила міністрові летунства більшу свободу у справі етатів і віднови летунського приладдя.

—o—

## Обовязкова служба в кадрах праці.

БЕРЛІН, 27. 6. ПАТ. На вчорашнім засіданні кабінет Німеччини приняв закон про обовязкову службу в кадрах праці для юнаків у Німеччині. Справу служби для дівчат управильнять пізніше. Новий закон постановляє, що служба в кадрах праці є почесною службою, за яку не платиться ніякої винагороди. До служби покличуть тепер річник з 1915. р., якого перша половина зачне працю 1. жовтня ц. р., друга 1. квітня 1936. р. Від цієї служби в кадрах праці виключені особи, яких засудили на тяжку вязницю, позбавили громадянських прав, засудили за протидержавну діяльність або виключили з націонал-соціялістичної партії за нечесні поступки. Німецькі громадяни, які виїздитимуть на довший побут за кордон або там постійно мешкають, на випадок повороту до Німеччини перед скінченням 25. року життя, обовязані відбути службу в кадрах праці. Про провідників у кадрах праці закон каже: Провідники не є ані урядовцями ні підстаршинами ні старшинами. Зате творять окремий тип для спеціяльних завдань служби праці. Від служби праці виключені особи неарійського походження або одружені з жидівками за винятком тих неарійців, яким військовий закон признає право до служби в німецькій армії.

## Дві противоєнні резолюції.

ВАШИНГТОН, 27. 6. ПАТ. Комісія закордонних справ сенату приняла резолюції, щоб здержати громадян Злучених Держав від кожної війни у майбутньому. Перша резолюція уповажнює президента відмовити пашпортів американським громадянам, які їдуть до держав, що ведуть війну. Друга забороняє підчас війни давати приватні і публичні позички державам, які ведуть війну. Третю резолюцію, яка забороняє вивозити муніцію до держав, які ведуть війну, обговорювати муть за два тижні.

—o—

## Нова польська партія.

До маршала сойму надіслало кількох послів письмо з повідомленням про новий парляментарний клюб „Строніцтва Хлопского“. До цього клюбу входять такі посли: Владислав Доброх, д-р Ст. Врона, К. Пац, Малгожата Шпрінгерова і Ян Которський. Головою клюбу є пос. Доброх, секретарем К. Пац.

# НОВИНКИ



— **Права державних шкіл** одержала жіноча ґімназія СС. Василіянок у Львові, вул. Длуґоша 17 а, рішенням Міністерства з 13. червня 1935 ч. II. — С. 1957/35. Подаючи це до відома українського громадянства, заявляє Управа ґімназії, що без ніяких труднощів прийме ті учениці, які здали вступний іспит до І кл. мужеської державної ґімназії у Львові, а не принято їх через брак місця. **Оплата за науку така сама, як у державній ґімназії.** Тіж учениці, які з важних причин не зголосилися до вст. іспиту до І. кл. перед вакаціями, можуть здавати за дозволом Кураторії по вакаціях; ближчі пояснення подасть на бажання інтересованих Управа. В днях 15.—21 червня відбувся під проводом директора заведення, о. крилоша Лициняка, іспит зрілости, до якого

# Полекші для довжників
## державного скарбу і публичних установ.

Від 8. червня ц. р. обовязує розпорядок ради міністрів з дня 23. травня ц. р. про полекші для довжників державного скарбу та установ публичного права при сплаті приватних довгів (Денник Законів з 8. червня 1935 ч. 41, поз. 278). Цей розпорядок признає полекші довжникам державного скарбу і публичних установ при сплаті їх приватних довгів (отже не податків чи інших публичних данин!) під двома умовинами: 1) **довг є хліборобський; 2) повстав перед днем 1. липня 1932 р.** Закон про віддовження селянства з 24. жовтня 1934 р. постановляє, що хліборобським довгом є довг посідача сільського господарства, який повстав з: а) придбання, б) розпорядження, в) ведення сільського господарства, г) векслевої або ґ) іншої міри. Одночасно цей закон каже здогадуватися, що кожний довг посідача сільського господарства є хліборобським довгом. Далі закон постановляє, що сільськими господарствами є господарства: рільні, лісні, городові, насінні, годівельні, бджільні і рибні.

Чи довг є господарський і чи повстав перед днем 1. липня 1932 р. — про це рішає дотичний міністр або уряди, які він вкаже. Згаданий розпорядок признає довжникам-посідачам сільського господарства такі полекші при сплаті їх приватних довгів державному скарбові або публичним установам: 1) устійнює речинець або речинці сплати довгу та розкладає довг на сплати; 2) обнижує або скреслює відсотки; 3) відписує частину або цілий довг з відсотками, коштами, адміністраційними додатками і т. п.; 4) обнижує висоту довгу при скоршій заплаті і дає змогу сплатити довг, відсотки і кошти цінними паперами по курсі, який устійнить міністер скарбу та 5) перемінює короткоречинцеві довги на довгоречинцеві і відступає гіпотечне місце при гіпотечних довгах.

Міністри **можуть признати згадані полекші** посідачам сільських господарств **при сплаті таких довгів.** І так **міністер скарбу** може признати згадані полекші **довжникам** при сплаті: 1) їх передвоєнних довгів, які належаться державному скарбові на основі мирових договорів або які повстали з продажі майна колишніх займаницьких держав у звязку з виконуванням Польщею цих мирових договорів; 2) позичок і запомог, на відбудову будинків знищених або ушкоджених: війною і стихійними нещастями (повінь, пожежа); 3) інвалідських позичок; 4) належитостей гарантійного фонду за страти на штучних погноях в 1931-32 і 5) позичок на господарські цілі, якими адмініструє державний рільний банк.

Далі міністер скарбу може признати полекші довжникам, які купили маєтки, що перейшли **на власність Польщі на основі** версайського трактату.

**Міністер хліборобства може признати полекші:** а) довжникам адміністрації державних лісів. При сплаті залеглих чиншів з аренди міністер хліборобства може признати полекші у сплаті тих чиншів, які повстали по дні 1. липня 1932 р.; б) довжникам при сплаті позичок на піддержку тваринної і рослинної продукції; в) довжникам рентових позичок, які вони затягнули при творенні рентових господарств на основі закону з 17. лютого 1905 р. (Денник Зак. краєв. розп ч. 40 стор. 117).

**Міністер суспільної опіки може признати полекші** при сплаті вірительностей суспільних обезпечалень.

**Міністер внутр. справ може признати полекші** при сплаті вірительностей союзів територіяльної самоуправи (до волостей, повітових виділів і т. д.).

Згадані полекші можуть признати міністри довгам зі залеглими відсотками, коштами та іншими належитостями, які наросли до 1. листопада 1934 р. або до 1. червня 1935 р.

——o——

оголосилися 24 учениці. Здали: Бріль Марія, Бутель Ірина. Вільчинська Марія, Гаврих Олена, Гладишовська Стефанія, Ґураль Ірина, Жарська Ольга, Жилачек Марія, Кувинець Стефанія, Мокрицька Ольга, Мороз Марія, Пелиньо Стефанія. Подлуська Наталія. Прокопович Марія, Терлаковець Стефанія, Тис Ярослава, Тимочко Ольга, Фіголь Дарія, Хміль Володимира, Хойнацька Ірина, Цап Марія, Чмир Катря і Шульга Пелягія; одна учениця відступила.

— **Протестаційний страйк.** На знак протесту проти ухваленої соймом санаційної виборчої ординації оголошено в цілому нафтовому басейні в Бориславі одноденний страйк на 26. ц. м. Подібний протестаційний страйк оголосили робітники в Перемишлі. Сколім, Львові, Лодзі та в інших містах.

— **Лицей деревного промислу.** Ліквідація лісного виділу львівської політехніки кінчиться всупереч протестам заінтересованих кол. З кінцем академічного року залишився тільки четвертий рік. Зачувати, що уряд приготовляє плян ліцею деревного промислу, що має повстати на місці зліквідованого лісного виділу і то вже з початком нового академічного року.

— **Міжнародня робітнича делеґація** приїхала до Львова, щоби познайомитися з умовинами, серед яких живуть політичні вязні і трудова кляса нашого міста. В склад делеґації входять: п-і Орнель, професорка Сорбони в Парижі, американський адвокат Арко від Ліґи оборони прав чоловіка і громадянина, що боронила 9 молодих мурнінів із Скотсбору, засуджених на смерть, польський робітник із Франції, український робітник з Канади, один журналіст і один письменник із Франції. Передтим делеґація була кілька днів у Варшаві та Лодзі.

— **Спека,** яка панує від кількох днів, дужчає. У Львові було сьогодні 40 ст. Ц. на сонці. Подібно діється в інших містах.

— **Італійці про українське мистецтво.** Італійська агенція „Літераріо Артістіка" подала в пресі більшу замітку про українське мистецтво, зокрема про праці відомого українського артиста маляря В. Дядинюка. Автор висловлює велике захоплення намальованою недавно на замовлення відомого мецената П. Макогона серією історичних портретів і висловлює надію, що незабаром Італія буде мати нагоду побачити виставу українського мистецтва. Вістку повторили інші італійські часописи.

— **З Української Академії Наук.** Дня 22. червня відбулося останнє засідання ради Української Академії Наук у Києві. Директор бібліотеки академії, проф. Іванушкин відчитав звіт, з якого виходить, що бібліотека має тепер 4 міліони примірників.

— **Буря над Сокальщиною.** В ночі на 25. ц. м. перейшла над Сокальщиною незвичайно сильна буря з громами. Сильний вихор ушкодив будинки, повиривав старі дерева, кидаючи їх далеко. В Теляжі грім убив 11-літню Ксеню Яремчук, що сховалася перед дощем під ганок Зах. Чорнія. Другий грім спалив загороду Омеляна Штикала. Одночасно над Бугом убив коня. В селі Бобятині буря знищила стодолу, в якій сховалося пятеро осіб. Всіх тяжко потовкло. В Ільковичах грім ударив у стайню Волод. Шамборовського і вбив дві штуки худоби. Всюди буря ушкодила збіже.

— **Православіє в Коломийщині.** Мешканці села Мишина пов. Коломия ще в місяці квітні ц. р. заявили про своє бажання перейти на православний обряд. Як повідомляє „Русское Слово", справа їм удалася гладко. Чину прилучення населення Мишина до православя довершив архимандрит Філофей, православний парох зі Львова при допомозі о. Апольона Новицького. Село Мишин відоме віддавна зі свого москвофільства.

— **Львівська хроніка.** До шпиталю привезено в безнадійному стані купця Хаїма Сіґаля, що в одній брамі при вул. Бляхарській стрілив до себе з револьвера. — На Високому Замку біля ресторації тяжко занедужав 7-літній Беньо Розенберґ, затроєний мороженим. — При вул. Корнявиги 38 повісився 55-літній Михайло Оркіш, емеритований полковник-інжинір. Тому два місяці утратив посаду на почті, а що з емеритури не міг удержати жінки та двох синів, рішився покінчити з життям.

— **Дальші жертви світової війни.** Три мешканці села Хомиківці коло Станиславова, купаючись в ріці Гнила Липа, знайшли артилерійську гранату. Як звичайно, граната вибухла і двох із них, Ярецького та Загального рознесла на шматки, а третього, Леочка тяжко ранила. — Біля хутора Попас коло Ново-Вилейська, 15-літній Лев Прусаков знайшов на полі артилерійську гранату, що лежала там з часів світової війни. Хлопець заніс стрільно на подвіря хутора і пробував його розібрати. Стрільно вибухло й тяжко покалічило хлопця. Перевезений до нововилейського шпиталю він незабаром помер. Перед двома тижнями в недалекій Сморгоні згинуло подібним способом 5 осіб.

— **Краєва хроніка.** В Журавниках пов. Львів хтось застрілив на пасовиську 15-літнього пастуха Стан. Барана. — В Язлівчику пов. Броди 28-літний Панталеймон Фещук застрілив молоду дівчину Софію Молінську, що не хотіла вийти за нього замуж, опісля відобрав собі життя. — В Дністрі біля Галича утонули підчас купелі брати Михайло і Йосиф Водути. — В Забережі пов. Дрогобич убито на дорозі селянина Теофіля Гринька. Арештовано двох підозрілих людей.

— **Вбивають поліцаїв.** На терені громади Торчин пов. Луцьк убито крісовими стрілами постерункового поліції Ріхтера, а другого поліциста тяжко ранено. Оба робили обходову нічну службу. В короткому часі це вже друге вбивство поліциста на Волині. З початком ц. м. вбито постерункового Бернацького. Винуватці досі невідомі.

— **Свиня загризла дитину.** В селі Дорожеві селянин вдовець Михайло Грушовський вийшов до праці в полі і на тоці в стодолі лишив в колисці 6-тижневу дитину під опікою 14-літнього сина. Хлопцеві знудилося пильнувати братчика і пішов бавитися на вулицю. Тоді прийшла до стодоли свиня, витягнула дитину з колиски і виїла їй часть лиця та одну руку. Коли батько вернувся додому, найшов дитину неживу.

— **Залізнича катастрофа від спеки** склалася на лінії Лібава-Капседе. Наслідком значного розширення шин частина вагонів вискочила на насип і так потяг переїхав ще 200 метрів. Одна особа згинула.

— **Згоріла фабрика.** В Руді Пабяницькій під Лодзею згоріла фабрика шовку, наслідком чого втратило працю 230 робітників. Шкоду, яка була обезпечена, обчисляють на 2 і пів міл. золотих.

— **Жнива на Сов. Україні.** Як повідомляє совітська преса, жнива в південних округах Сов. України розпочалися 20. червня ц. р. — На зборах київського партійного активу С. Косьор виголосив промову, в якій зазначив, що цього року на Україні та в цілому Совітському Союзі надіються гарного врожаю. Одночасно закликав до боротьби зі саботажами, які появляються в колхозах. (ВУ).

— **Саботаж на Україні.** Як повідомляє совітська преса, хліборобський саботаж на Сов. Україні приймає щораз більші розміри. В ріжних сторонах стверджено випадки нищення збіжа на пні. В районах херсонському, вознесенському і голованевському місцеві селяни скосили значну скількість пшениці і сховали по своїх загородах. Колхозна управа арештувала багато людей, що стинали колосся пшениці. Засуджують їх по три роки вязниці. На полях виставлено сторожу, що пильнує збіжа. Декуди побудували окремі охоронні вежі для обсервації піль. (ВУ).

— **Не вільно кидати квітами на Гітлера.** Німецький урядовий комунікат пригадує оголошену свого часу заборону кидати на канцлера та інших державних достойників квітами. Комунікат стверджує, що цей звичай нетактовний і криє в собі небезпеку.

— **Ріжні вістки.** Парискому лікареві, д-рові Водреме вдалось винайти сировицю проти проказм, що вважалася досі невилічною недугою. — Спека в Китаю доходить до 45 ст. Ц. в тіні. — Апеляційний трибунал у Будапешті затвердив смертний присуд на Матушку, що виконав замах на залізничий потяг.

— **Авантурничка власниця найбільшого діяманту.** Американка п-і Мак Кіней була вже чотири рази заміжня. Першим її чоловіком був дуже багатий власник плянтацій Бен Тіл. Цей міліонер заплатив чималу кавцію за те, щоб звільнити жінку із немилого обовязку сидіти в вязниці. Її засудили за фальшиву присягу на 6 місяців, але відсиділа тільки три місяці. Бен Тіл скоро помер і залишив жінці міліонове майно. Згодом заручилась вона з американським фабрикантом, але той скоро згинув в автовій катастрофі. Весела вдова мала три віллі і веліла збудувати собі люксусовий яхт. Мала теж найбільший діямант світа. У Монте Карльо програвала нераз 300.000 франків за ніч. Але грошеві засоби вичерпались, вона наробила довги і втікла до Відня. Там дігнав її стежний лист французької поліції. Вона відсиділа кару і поїхала до Льос Анджельос. Під імям місс Педльофорд крала чимало. Але лікарі врятували її перед великою карою ствердивши, що вона клептоманка. В Ніцці, куди вона поїхала під іменем місс Кіней виманила цілу колекцію дорогоцінностей від ювилірів і робила неймовірно великі довги. Там заарештували її за смішно малий довг 14.000 франків.

——o——

## Листування Редакції.

**Вп. Б. Л. Ямна:** Спростування нині помістили. Просимо заступати нашу Редакцію і „Неділі" на окружньому святі в Станиславові, яке відбудеться 29. і 30 червня ц. р. і надіслати нам своєчасно дуже докладний звіт зі Свята.

# Дописи.

## СТАНИСЛАВІВ.

**Новинка на нашій сцені.** Театр Тобілевича підготовляє виставу нової оригінальної оперети на три дії „Дівча з Маслосоюзу". Лібретто виготовив автор відомий вже з вистав фарси „Американка" проф. В. Лавдусевич, а музику знаний в нашому музичному і театральному світі проф. Я. Барнич. Коли у світі оперетка має тепер такий успіх, то у нас після таких світлих початків, як „Запорожець за Дунаєм" Гулака-Артемовського оперета заснула сном блаженних. Тепер ідуть спроби віднови з меншим або більшим успіхом. А прецінь наш нарід спрагнений добрих оперет і жде, тож і не зле діло роблять ті, що маючи відповідний хист і рутину, стараються заспокоїти цей голод, даючи природним гумором навіяну симпатичну річ з життя нашого народу, якої оригінальна, мельодійна і перетикана українськими мотивами музика дає повну запоруку, що оперета здобуде собі театр на довший час. Песу уложив станиславівський автор, музику станиславівський композитор, ставляє її у перше театр ім. Тобілевича, що завдячує своє повстання ? найсвітлішу минувшину Станиславові. **Ю. Е. О.**

—o—

# Нові книжки й журнали.

## ЖУРНАЛИ.

„МИ" — Весна 1935, літературний, неперіодичний журнал книга IV Видавництво „Варяг". Варшава 1935. Стор. 180., форм. 8-о.

„МІСІОНАР", релігійний місячник. Жовква, липень 1935. Ч. 7. Рік XXXVIII. Видавництво ОО. Василіян.

—o—

# СПОРТ.

## ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

Відплатні змагання між дружинами **Україна — Польонія** (Перемишль) відбудуться в неділю 30. червня п. р. в год. 5-ій пополудні.

Ці змагання попередять в год. 3-ій пополудні **Україна II. — Лехія II.**

## ЧОРНОМОРЦІ — УРСК.

Змагання за першенство УСС. між обома дружинами відбудуться в неділю 30. п. м. на площі Сокола-Батька. Початок змагань у год. 5. попол. Попередять змагання запасних дружин у 3-тій попол.

## МИСТЕЦТВА ЗАПАСНИХ ДРУЖИН.

Уперше цього року відбудуться у Львові змагання за першенство УСС. других дружин. В тих змаганнях братимуть участь Тризуб II, Чорноморці II, УРСК. II., Буревій II. і Богун II. Перші мистецькі змагання запасних дружин починаються 7-го липня. Грають Чорноморці II. — Буревій II.

## СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

В рецензії про змагання за мистецтво Б-кл. між дружинами **Пролом — Рипне** („Діло" ч. 166) зайшла така прикра помилка: При кінці рецензії додано помилково таке речення: „Найцікавіше зі змагань те, що Строцяка (грач з Бельведеру) усунув судя з грища у першій половині, а вже в другій половині цей грач грав знову за згодою судді. Що це за примхи?" Цей випадок зайшов підчас змагань між дружинами Бельведер — Прут (Делятин) 14 : 1, а не на змаганнях Пролому з Рипним.

—o—



# ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

## Театри.

**Великий Міський Театр.**

Пятниця, 28. VI. год. 8 веч. „Школа податників".

Субота 29. VI. год. 8 веч. „Школа податників".

**Театр Ріжнородностей.**

Нечинний.

## Кіна.

АДРІЯ: „Долина тривоги", „Страшна ніч у Зоо".

АПОЛЬО: „Фраскіта".

АТЛЯНТИК: „Гармонія" (большевицька муз. комедія) „Світ залюблений" (амер. комедія).

ВАНДА: „Пісня пісень", та „Зле кохана!"

ГРАЖИНА: „Мушу бути молодий".

КАСІНО: „Віденські ночі".

КОЛІСЕЙ: „Вбивство в Трінідаді", ревія „Останній раз бавимо вас!".

КОПЕРНИК: „Нічне життя богів" та „Добра ворожка".

МАРУСЕНЬКА: „Поворот Франкенштайна" та „Марнотравний син".

МІРАЖ: „Весняна парада" з Фр. Ґаль.

МУЗА: „Біді люди", „Все жарт".

ПАКС: „Голгофта".

ПАЛЯС: „Нескопний" (на осн. Ед. Волеса), „Людина без лиця".

ПАН: „Любовна мрія" („Leise flehen meine Lieder").

РАЙ: „Азбука кохання" з Дишою та Круковським.

СВІТ: Нечинний.

СОНЦЕ: Збещещена" та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Пані і шофер" та ревія Волінського.

УТІХА: „На дні Океану" та ревія.

ХИМЕРА. „Всі люди є ворогами".

## Закордонне радіо.

**Пятниця, 28. червня 1935.**

**Відень** (506,8) 12·00, 13·10 Концерт, 14·00 Спів, 17·20 Суч. пісні на жін. хор, 19·30 Вінер Зенґеркнабен, **Брно** (325,4) 16·10 Діт. хор, **Кошиці** (259,1) 16·30 Мадярська музика, **Прага** (470,2) 12·30 Легка музика, 21·45 „Казки" на альт і форт. Шумана, 22·30 Югосл. пісні, **Париж** (1648) 20·00, 20·45 Концерт, **Атльона** (531) 20·45 Спів, **Білгород** (437,3) 22·20 Патріотичні пісоньки, **Рига** (514,6) 19·05 Лотиська музика, спів, **Берлін** (356,7) 14·15 Легка музика, 17·00 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00 Від 2—3 весело на світі, **Кельн** (455,9) 22·15 Нар. пісні, 21·30 Славні оп. арії, **Будапешт** (550,5) 21·00 Давня музика на давніх інструментах, Базілідес спів, 22·20 Циг. музика, **Міляно** (221,2) 11·30 Легка музика, 22·00 Камер. концерт, **Рим** (420,8) 17·05 Солісти (муз., сп.), 20·50 Одноактівка Піранделя, 21·20 Вок. концерт.

**Субота, 29. червня 1935.**

**Відень** (506,8) 11·40 Концерт орх., 12·55 Легка музика, 15·45 См. квартет, 22·25 „Пісня купця Калашнікова" муз. леґенда (на осн. Лермонтова) Ляфіта, **Братислава** (298,8) 20·45 „Хай чорти заберуть гроші" оп. Віліма, **Кошиці** (259,1) 10·00 Серенада Бетовена, 10·40 Нар. пісні, **Прага** (470,2) 7·00 Концерт, 10·05 Форт. реціта907, 18·00 Хлоп. хор, **Париж** (1648) 20·00 Концерт, 20·45 „Ле Ґідя" літ. опов. з муз. Руссо, **Атльона** (531) 21·15 Спів, **Білгород** (437,3) 13·15, 18·30 Пісоньки, **Любляна** (569,3) 9·00 Рел. пісні, 21·45 „Парсіфаль" оп. Ваґнера (III. дія), **Берлін** (356,7) 18·55 Віден. мельодії, 22·30 Вес. програма, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00, 16·00 Вес. програма, **Мінхен** (405,4) 19·05 Камер. концерт, **Будапешт** (550,5) 15·30 Легка музика, 18·20 Арфа, 19·20 Солісти (муз., сп.), 22·30 Концерт військ. орх., **Міляно** (221,2) 11·30, 13·10 Легка музика, Популярні мельодії, 21·30 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17·10 Солісти (муз., сп.), 20·50 „Льодалєта" оп. Масканія.

## Львівське радіо.

**Пятниця, 28. червня 1935.**

6·30 Ранішня авд., 8·25 Практ. вказівки, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метерольоґ. вістки, 12·05 Полудн. денник, 12·15 Концерт, 13·00 Хвилинка для жінок, 13·05 Камер. орхестра, 13·30 З ринку праці, 13·35 Відїзд на каюкову прогульку, 15·15 Біржа, 15·25 Експорт, 15·30 Вальси в віртуоз. форт. транскрипціях, 16·00 Що пити в літі, 16·15 Авд. для хорих, концерт, 16·35 Гутірка для хорих, 16·50 „Мандрівка Іванни" Шельбурґ-Заремба, 17·00 Вес. авд. :Остання подорож самоваром, 17·30 Концерт орх., 18·00 Ґдиня в порівнаннях, 18·15 Авд., спів, 18·30 Листи та програми, 18·40 Сусп. хвилинка тур. т-ва, 18·45 Музика з гр. пл., 19·15 Реклям. концерт, 19·30 Спів у супр. форт., 19·50 Акт. монольоґ, 20·00 Фейл. „Ах, ці нерви!", 20·10 Словно-муз. авд. „Бетовенове кохання", 20·45 Веч. денник, 20·55 Образці з життя давньої та суч. Польщі, 21·00 Концерт орх., 22·00, 22·05 Спорт. вістки, 22·10, 23·05 Легка й сал. музика з гр. пл.

**Субота, 29. червня 1935.**

8·30 Ранішня авд. 10·00 Великі марші з гр. пл., 10·15 Поморе Монюшкі, 11·57 Сигнал часу, 12·03 За морями при берегах сонішньої Африки, 12·20 Муз. поранок, 13·00 Гутірки на тому світ, 13·20 Музика про море, 14·00 На контрторпедовці, 14·25 Найгарніша ґр. пл., 15·00 З мікрофоном по старому Львові, 15·10 Твори на цитрі з гр. пл., 15·22 Що любить, а перед чим борониться бджола, 15·35 Легка музика з гр. пл., 14·45 Для ст. дітей: Ґдиня, 16·15 Техн. скринька, 16·30 Прелюдія Дебісі (ост.), 16·50 „Мандрівка Іванни", 17·00 Концерт орх., 18·00 Спорт. порадник, 18·10 Хв. поезії: „У сумраку вір" Тад. Міцінського, 18·15 Пісні про море, хор, 18·30 Огляд видавництв, 18·40 Сільва рерум. Мист. життя, 18·45 Концерт міш. хору, 19·13 Реклям. концерт, 19·25 Одинацятьлітний Івась Гнатович із Волошини біля Підгаєць, лявреат лет. конкурсу, перед мікрофоном, 19·30 Пісні, 19·50 Акт. гутірка, 20·00 Пісні без слів, мала орх., 20·45 Веч. денник, 20·55 Образці з життя давньої та суч. Польщі, 21·00 Авд. для закордону. 21·30 З оп. Нововейськово: „Легенда Балтику" симф. орх., 22·00, 22·01—22·15 Спорт. вістки, 22·20 Образці знад моря (муз., сп.).



## ПОДЯКА.

Видержавши на стійці свого трудолюбивого життя — за Божою волею в дні 23. червня ц. р. перенеслася до вічности наша Мама і Бабуня **Валерія Ґорчинська.**

Совершилося! Боже Імя нехай буде благословенне!

У хвилині того тяжкого переходу зазнали ми співчуття від численних ближчих і дальших.

Щире Спасибіг усім за віддання останньої прислуги скромній, але великій характером Покійниці.

Перша подяка тим, що несли полекшу у хвилинах страшної передсмертної боротьби Покійниці.

Подяка Впр. о. Стефанові Василевому за кількакратне уділювання релігійної потіхи.

Дяка Впов. п. Д-рові Осипові Берестові і Пр. Сестрі Назарії Ч. С. Сл. за усмирювання болів Покійної і повну самопожертви опіку над Нею.

Дякуємо дальше Їх Преосвященству Кир Іванові за відправу похоронних торжеств — Крилошанам і священству за проводи тлінних останків на місце вічного супочинку.

Дякуємо хорам Церковному і мужеському, як і їх диригентам Впов. п. Романові Прокоповичеві і Радн. Купчинському за те, що своїм прегарним співом причинились до піднесення торжественности похоронних обрядів.

Рівночасно дякуємо ближчим і дальшим за висдови співчуття і за участь у похоронах.

Нехай Христос усім Вам заплатить, бо цього довгу сплатити ми не всилі.

У Львові, 27. червня 1935.

**о. Омелян Ґорчинський, син,**
**Омелян, Пелягія Ґадзевичі, внуки**

## БІРЖА.

### ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·25—5·27 зол.

Нім. марка 1·75—1·85, фр. франки 34·90—35·00, шв. франки 172·50—173·50, фунти стерлінґи 26·00—26·20, австр. шілінґи 98·00 — 101, чеські корони 22·00—22·25, рум. леви 30·00—32·00, ліри 42·00—44·00.

Золото: Доляри 9·18—9·20, Франки фр. 34·80—35·60, Дукати 83·00—84·00, Корони 37·00—37·50, Рублі 4·75 — 4·85, 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр ср. 0·07—0·08.

### Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Г. К. З. 43·00—44·00, 5 проц. дол. Б. Г. 51·00—53·00, 4 проц. Зол. Б. Г. 43·00—44·50, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 46·00—48·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 52·00—55·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

### Преміївки.

Долярівки 52·50 — 54·00, Інвестиційна 104·00—107·50, Будівельна 42·00—44·00.

### ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 27. червня ц. р. кооперативам платив за:

| | франко Львів |
|---|---|
| 1 кг. масла дес. | 2·10 зол. |
| 1 кг. масла експорт. | 2·15 „ |
| 1 л. сметани | 0·60 „ |
| 1 к. яєць | 2·60 „ |

Ціни на молоко не ставить.

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло і яйця сильна, на молоко і сметану вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 27 VI ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, франко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

| | | |
|---|---|---|
| Курята від 50 дкг. | за 1 кг. | 1·00 зол |
| Мол. однор. кури I. кл. | „ | 0·80 „ |
| Пантарки | „ „ | 1·30 „ |

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

Когутів, качок, гусей, індичок та індиків з огляду на кінець сезону не приймає.

## ОПОВІСТКИ.

**Учні 6. кл.** хлопячої школи ім. Т. Шевченка у Львові замісць оплати за підготовчий курс до ґімназії вложили на руки своєї опікунки кляси п. С. Веберової 60 зол., які передано на Вакаційні Оселі.



За редакцію відповідає Олександер Костик — Видає Видавнича Спілка „Діло". — В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.